

**Posudek bakalářské práce Kataríny Zatlkajové
„Obraz pralesa v díle J. E. Rivery *La vorágine*“**

Vedoucí práce: doc. PhDr. Hedvika Vydrová

Oponentka: prof. PhDr. Anna Housková, CSc.

Katarína Zatlkajová předložila talentovanou a značně vyzrálou studii o jednom ze stěžejních románů hispanoamerické literatury.

Na prvním místě oceňuji jasné rozvržení do kapitol. O promyšlené logické stavbě svědčí také úvodní pasáže jednotlivých kapitol a zejména v závěru kapitol výstižné resumování hlavních aspektů zkoumaného dílčího problému. Tento postup dává práci soustředěnost a přehlednost.

Talentovanost práce spočívá podle mého názoru v řadě interpretačních nápadů a hlavně v důrazu na dynamičnost literárního díla. Projevuje se jednak v rovině tematické, kde má autorka schopnost postihnout hybné dějové motivy (dobrodružný útek protagonisty s milenkou z Bogoty aj.). A jednak je celá práce prostoupena smyslem pro významovou dvojznačnost a vnitřní napětí románu *Vir*, jehož „hybridnost“ je zdrojem estetického účinku. Podvojnosti si autorka všímá jak u dílčích témat (např. u postavy protagonisty, jenž je surovec i zachránce, s. 21, apod.), tak celkově u žánru románu: regionalistický román a zároveň román o člověku v mezní situaci, rovina mytická a reportážní, sociální souřadnice a člověk tváří v tvář síle přírody (na okraj připojuji, že zde by se dala Riverova osobitost odstínit porovnáním např. s Quirogou).

Interpretace se vyznačuje jak pozorností k bohatství jednotlivých motivů, tak vědomím jejich významu pro celkový smysl tohoto románu (čest, násilí, osudovost ad.). Zároveň je cenné spojení tematické roviny s kompoziční, zejména u témat dobrodružství a cesty. Smysl pro literárnost románu, spjatý se zkoumáním jazyka díla, také zaručuje, že autorka ani u postav nepodlehne častému svodu číst je „jako živé“. Přitom v úvodní biografické kapitole upozornila na některé „předobrazy“ postav *Víru*, vždy s vědomím, že primární je literatura. Tak zejména u hlavní postavy Artura Covy (jedné z nejvýraznějších v hispanoamerickém románu) K. Zatlkajová výborně vystihla jeho romantickou stylizaci a ambivalentnost, s dobře vybranými citáty (s. 21).

Z interpretačních nápadů mě zaujala např. rozporuplná souvislost protagonisty s donem Juanem, jenž „předstírá lásku, avšak sám se cítí být prázdný“ (s. 20, 13), již zmíněná mezní

situace člověka v pralese, význam bílé barvy rajek, pralesní šero jako scénérie pro zločiny, personifikace pralesa ve vztahu k mýtu a k halucinacím, vzájemné ničení člověka a lesa. Postřeh o postavě Silvy a o stromu jako metonymiích lidského rodu a celé přírody naznačuje, jak by mohla být interpretace dále domyšlena: směrem k celkovému vidění světa v románu, k pojetí vztahu jedince a celku; zde by bylo v případném dalším promyšlení interpretace možné výrazněji se vrátit k individuální lidské rovině: k oné mezní situaci člověka a dále také k významu motivů umělce a psaného díla.

K. Zatlkajová v této práci plně zvládla vyrovnání s odbornou literaturou, včetně důsledně zredigovaných bibliografických odkazů. Do svého výkladu s porozuměním zapojila dobře vybrané studie o Riverově díle. Cenné je prostudování knihy o teorii literatury (T. Žilka, etc.), jež se spolu s očividnou další sečtělostí příznivě odráží v kultivovaném odborném vyjadřování, se zažitou terminologií. Pečlivostí se vyznačuje celá redakce práce, včetně dvojjazyčného uvádění citátů. Okrajovou připomínku mám k názvu práce, v němž by podle mého názoru měl být i titul románu uveden v češtině (jak je jednotně uvedeno v anglické verzi; ostatně u práce psané slovensky mohl být její název rovněž ve slovenštině); také v textu práce je vhodnější titul díla uvádět přeložený. Ojedinelá je nepřesnost na s. 3, kde je zmíněn Quiroga jako „tvůrce regionálního románu“.

Předložená práce Kataríny Zatlkajové zcela splňuje nároky na bakalářskou práci. Doporučuji ji k obhajobě a navrhuji hodnotit ji jako výbornou.

Prof. Anna Housková

12. června 2010